

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2658

Vragen van het lid **Van Dam** (CDA) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over het bericht «Justitie wil coronahoesters verplicht laten testen of ze willen of niet» (ingezonden 31 maart 2020).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 1 mei 2020) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 2546.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Justitie wil coronahoesters verplicht laten testen of ze willen of niet»?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Klopt het dat de officier van justitie een verdachte normaliter kan verplichten tot het afstaan van celmateriaal indien er een aanwijzing is dat besmetting van het slachtoffer heeft plaatsgevonden (artikel 151e Wetboek van Strafvordering)? Klopt het dat bij algemene maatregel van bestuur (het Besluit bloedtest in strafzaken) is bepaald dat dit mogelijk is bij de ziektes HIV, hepatitis B en C? Is dit bij andere ernstige infectieziektes mogelijk? Klopt het dat het momenteel niet mogelijk is een verdachte aan een verplichte coronatest te onderwerpen? Maakt het in dit verband iets uit dat er (vooralsnog) geen medicijn of vaccinatie beschikbaar is in de strijd tegen het coronavirus/covid-19?

Antwoord 2

Het klopt dat een verdachte op grond van artikel 151e, tweede lid, (of artikel 177b, vierde lid) van het Wetboek van Strafvordering kan worden gedwongen om celmateriaal af te staan om vast te stellen of hij drager is van een ernstige besmettelijke ziekte. Hiervoor geldt dat er sprake moet zijn van een misdrijf waarbij uit aanwijzingen blijkt dat besmetting van een slachtoffer kan hebben plaatsgevonden. De ernstige besmettelijke ziekten waarbij het hierom kan gaan, zijn opgenomen in het Besluit bloedtest in strafzaken in geval van

¹ De Limburger, 28 maart 2020, «Justitie wil «coronahoesters» verplicht laten testen, of ze willen of niet», https://www.limburger.nl/cnt/dmf20200328_00153947/justitie-wil-coronahoesters-verplicht-laten-testen-of-ze-willen-of-niet

een ernstige besmettelijke ziekte. Het betreft: human immunodeficiency virus (HIV), hepatitis B en hepatitis C. Doordat Covid-19 niet in het besluit is opgenomen, is het op dit moment niet mogelijk om een verdachte aan een verplichte test te onderwerpen. Het feit dat er nog geen medicijn of vaccinatie beschikbaar is voor het virus staat hier los van.

Vraag 3

Deelt u de mening dat het veel efficiënter zou zijn als de limitatieve opsomming uit artikel 2 van het Besluit bloedtest in strafzaken, gelinkt zou zijn aan bijvoorbeeld de lijst van ziektes uit groep a van de Wet publieke gezondheid? Waarom kiest de regering ervoor om de infectieziektes waarbij een verdachte verplicht kan worden om celmateriaal af te staan limitatief op te sommen in het Besluit bloedtest in strafzaken?

Antwoord 3

Bij het opstellen van het Besluit bloedtest in strafzaken in geval van een ernstige besmettelijke ziekte is met verschillende partijen, waaronder de gemeentelijke gezondheidsdiensten (GGD), het Academisch Medisch Centrum (AMC) en het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) zorgvuldig gekeken welke ziekten in aanmerking zouden moeten komen voor opname in het besluit. De reden dat HIV, hepatitis B en hepatitis C zijn aangewezen en niet ook andere besmettelijke ziekten is dat dit ten tijde van de inwerkingtreding van dit besluit de enige infectieziekten waren die de verdachte op het slachtoffer kan overdragen door tijdens het plegen van een misdrijf een inbreuk te maken op de lichamelijke integriteit van het slachtoffer, alsmede die blijvend zwaar lichamelijk letsel ten gevolge kunnen hebben en levensbedreigend kunnen zijn. Daarbij is aangegeven dat, mocht daartoe aanleiding zijn, andere infectieziekten op vrij eenvoudige wijze kunnen worden toegevoegd aan dit besluit, zoals nu het geval is met Covid-19. Over het ontwerpbesluit waarin de aanwijzing van die ziekte plaatsvindt, is op 10 april jl. een spoedadvies aan de Afdeling advisering van de Raad van State gevraagd. De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een positief advies uitgebracht en de wijziging is op 24 april jl. in werking getreden.

Vraag 4

Vindt u dat een coronahoester of -spuger (een verdachte die een slachtoffer bespuwd of in het gezicht hoest en daarbij kenbaar maakt dat hij of zij corona/covid-19 heeft) verplicht onderworpen zou moeten kunnen worden aan een coronatest zodat het slachtoffer en de directe familie daarvan snel weten waar ze aan toe zijn?

Antwoord 4

Ja, ik ben van mening dat verdachten die een slachtoffer in het gezicht spugen of hoesten en die met het virus Covid-19 besmet kunnen zijn, verplicht moeten kunnen worden om celmateriaal af te staan om vast te stellen of zij drager zijn van deze ernstige ziekte. Daarom wordt de relevante wet- en regelgeving, waaronder het Besluit bloedtest in strafzaken in geval van een ernstige besmettelijke ziekte, hierop aangepast. Nu kan niet met zekerheid worden gezegd of een zogeheten coronahoester of -spuger ook daadwerkelijk met het virus is besmet en, dus, of de betrokken politieambtenaar of medewerker en de omgeving waarin zij of hij verkeert, een reëel gezondheidsrisico lopen. Daarnaast kan de verdachte, indien Covid-19 wordt opgenomen in het besluit, voor een zwaarder misdrijf worden vervolgd. Uit de recente jurisprudentie blijkt dat coronahoesters en -spugers voor bedreiging, mishandeling of belediging worden vervolgd en bestraft. Indien kan worden vastgesteld dat de verdachte daadwerkelijk is besmet met Covid-19, komen ernstigere misdrijven in beeld, zoals (poging tot) zware mishandeling.

Vraag 5

Is het mogelijk het Besluit bloedtesten in strafzaken zodanig aan te passen dat een verdachte verplicht kan worden celmateriaal af te staan om een test op corona mogelijk te maken?

Antwoord 5

Ja, dit is mogelijk. Ik verwijs hiervoor naar de antwoorden op de vragen 3 en 4.

Vraag 6

Bent u bereid het Besluit bloedtest in strafzaken zodanig aan te passen dat het op korte termijn mogelijk wordt een coronahoester of -spuger verplicht te onderwerpen aan een coronatest?

Antwoord 6

Ja, ik ben hiertoe bereid. Ik verwijs hiervoor verder naar de antwoorden op de vragen 3 en 4.

Vraag 7

Voor welk strafbaar feit moet een coronahoester of -spuger volgens u vervolgd worden indien er wordt vastgesteld dat de verdachte inderdaad besmet is met het coronavirus/covid-19?

Antwoord 7

Dit hangt af van de omstandigheden van het geval en is aan de officier van justitie en uiteindelijk de rechter om te bepalen.